

Tantárgy neve: TANB-105 L A gyermek fejlődése és életkori jellemzői	Kreditszáma: 2
A tanóra típusa és száma: ea., heti 2 óra	
A számonkérés módja: gyj.	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): MA 1. félév - csak MA levelező képzésben tanulók számára hirdetve	
Előtanulmányi feltételek: a felvétel sajátos körülményei Családi szocializáció és fejlődépszichológia (Gyenge előfeltétel)	
Tantárgy-leírás:	
<p>1. Fejlesztett kompetenciaterületek: A tanegység segíti a hallgatót abban, hogy</p> <ol style="list-style-type: none"> ismerje és megértse az egyes életkorokat jellemző testi, értelmi, érzelmi, lelki, erkölcsi és társas készségek alakulását, egymásra hatásukat valamint fejleszthetőségüket. Az egyéni igények és fejlődési feltételek figyelembevételével képes legyen segíteni ezek fejlődését; felismerje a családi és társas hatások jelentőségét a gyerekek és serdülőkorúak személyiségfejlődésében, viselkedésük, képességeik alakulásában megértse az énefejlődés és az identitásalakulás társas meghatározottságát, az egyén önmagához való viszonyának, az énképének, önértékelésének összefüggését a társas környezetével, az iskolai tapasztalatokkal, és felismerje a nevelői hatások szerepét érzékenyvé váljon a szocializációs nehézségekből fakadó hátrányokra megértse az egyének közti különbségeket, s képes legyen az egyéni sajátosságok felismerésére, a tanulói személyiség és a családok nevelési szokásainak tiszteletben tartására, támaszkodni tudjon az ezekben fellelhető értékekre elsajátítsa módszereket a tanulók megismerésére jártasságot szerezzen a hatékony személyközi kommunikációban <p>2. Főbb tematikai csomópontok:</p> <p>A tantárgy azokat a pszichológiai tényezőket veszi számba, melyek meghatározzák az egyén fejlődését, személyiségének alakulását, önmagához és a világhoz való viszonyát. Ennek keretében a hallgatók a saját élmények és tapasztalatok mozgósításával megismerkednek a személyiségfejlődés általános menetével, a különböző életkorok jellemzőivel, kiemelten az iskoláskorral, a család és az iskola szocializációs szerepével. Foglalkoznak a szocializációban szerepet játszó – elsősorban családi - társas kapcsolatokkal, a személyközi kommunikáció és interakció kérdéskörével.</p> <p>A gyerek életkori és egyéni fejlődési sajátosságainak jobb megértése érdekében a hallgatók esettanulmányt (gyermekmegfigyelést) készítenek, melynek kapcsán jártasságot szereznek a hatékony személyközi kommunikációban és a feltáró módszerek alkalmazásában.</p> <p>A tanegység segíti a hallgatót abban, hogy</p> <ol style="list-style-type: none"> ismerje és megértse az egyes életkorokat jellemző testi, értelmi, érzelmi, lelki, erkölcsi és társas készségek alakulását, egymásra hatásukat valamint fejleszthetőségüket. Az egyéni igények és fejlődési feltételek figyelembevételével képes legyen segíteni ezek fejlődését; felismerje a családi és társas hatások jelentőségét a gyerekek és serdülőkorúak személyiségfejlődésében, viselkedésük, képességeik alakulásában; megértse az énefejlődés és az identitásalakulás társas meghatározottságát, az egyén önmagához való viszonyának, az énképének, önértékelésének összefüggését a társas környezetével, az iskolai tapasztalatokkal, és felismerje a nevelői hatások szerepét; érzékenyvé váljon a szocializációs nehézségekből fakadó hátrányokra; megértse az egyének közti különbségeket, s képes legyen az egyéni sajátosságok felismerésére, a tanulói személyiség és a családok nevelési szokásainak tiszteletben tartására, támaszkodni tudjon az ezekben fellelhető értékekre; sajátítsa módszereket a tanulók megismerésére; jártasságot szerezzen a hatékony személyközi kommunikációban; 	

3. Követelmények

A tanegység teljesítésének kritériumai, értékelés:

Esettanulmány készítése egy gyermek megfigyelése, vele és a szocializációjában szerepet játszó jelentős személyekkel folytatott beszélgetés alapján.

Előfeltétel: A tantárgy a „Szocializáció és személyiségfejlődés” c. előadással azonos félévben, vagy azt követően veendő fel.

Irodalom

Kötelező olvasmány/ok:

N. Kollár Katalin, Szabó Éva (szerk.): Pszichológia pedagógusoknak. 1. 2. 3. 4. 6. 24. 26. fejezet. Budapest, 2004, Osiris

Ajánlott olvasmány/ok:

Bernáth László, Solymosi Katalin (szerk.): Fejlődésléktan olvasókönyv. Tertia Kiadó, Budapest, 1997.

Buda Béla: A személyiségfejlődés és nevelés szociálpszichológiája. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1998.

Fraiberg, Selma: Varázsos évek. Park Kiadó, Budapest, 1990.

Mérei Ferenc, V. Binét Ágnes: Gyermeklélektan. Gondolat, Budapest, 1984.

Kósáné Ormai Vera, Járó Katalin, Kalmár Magda: Fejlődéslélektani vizsgálatok. Tankönyvkiadó, Budapest, 1975. (több kiadás)

Kósáné Ormai Vera, P. Balogh Katalin, Ritoók Pálné: Neveléslélektani vizsgálatok. Tankönyvkiadó, Budapest, 1984.

Kósáné Ormai Vera: A mi iskolánk. Nevelépszichológiai módszerek az iskola belső értékelésében. Budapest, Iskolafejlesztési Alapítvány, 1998.

Mészáros Aranka (szerk.): Az iskola szociálpszichológiai jelenségvilága. Budapest, Eötvös Kiadó, 2002.

Ranschburg Jenő: A serdülés gyötrelmei- Már nem gyerek, még nem felnőtt. Saxum Kiadó, Budapest, 2011.

Tari Annamária: Y generáció- Klinikai pszichológiai jelenségek és társadalmi összefüggések az információs korban. Jaffa Kiadó, Budapest, 2010.

Tantárgy felelőse: N. Kollár Katalin

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): Berentés Éva, Bernáth László, Gyebnár Viktória, Jármí Éva, Krisztián Ágota, Piros Vera, Pajor Gabriella, Solymosi Katalin, Vágó Emese